Pressmeddelande

2022-10-11

Sverige tappar i arbetet mot mutor i internationella affärsförbindelser

Transparency Internationals rapport Exporting Corruption som publiceras i dag visar på historiskt låg nivå av bekämpning av mutor i utlandet. Endast två av fyrtiosju exportländer anses aktivt upprätthålla OECD:s konvention mot mutor av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser.

Vid den senaste mätningen, 2020, ansågs fyra länder (Israel, Schweiz, Storbritannien och USA) uppfylla kraven på aktivt upprätthållande, dessförinnan (2018) var det sju länder. Nu är det endast Schweiz och USA som kvarstår i den högsta kategorin. Den negativa trenden är tydlig.

Rapporten visar på brister inte enbart i nationell lagstiftning och rättssystem men även på otillräckliga resurser och oberoende i rättsväsendet. Många länder saknar dessutom lättillgänglig information om pågående eller avslutade rättsfall – information som bidrar till bl.a. ansvarsutkrävande.

Även Sverige, vars export utgör 1% av världshandeln, tappar i klassificering. Från att ha ansetts ha en ”måttlig” regelefterlevnad vid den senaste mätningen 2020, halkar nu Sverige ner en klassificering till ”begränsad” regelefterlevnad – den näst lägsta nivån. Under perioden 2018-2021 öppnade Sverige tio förundersökningar om mutor i utlandet och påbörjade två rättsprocesser.

”Sverige tappar framför allt eftersom det under perioden inte har registrerats några lagakraftvunna fällande domar. Det pågår i nuläget ett antal rättsprocesser som borde kunna inkluderas i nästa mätning, säger Ulrik Åshuvud, ordf. i Transparency International Sverige i en kommentar.”

Rapporten lyfter begräsningar i jurisdiktionen, brist på straffrättsligt ansvar för företag, otillräckliga sanktioner och bristande resurser hos rättsväsendet som svagheter i det svenska upprätthållandet av konventionen.

Sverige rekommenderas bland annat att upprätta en nationell offentlig databas över utredningar mot mutor i utlandet i internationella affärsförbindelser, se över bestämmelserna om dubbel straffbarhet, införa avskräckande sanktioner och utveckla bestämmelser som kräver att företag inrättar förebyggande åtgärder.

”Att arbetet mot mutor i utlandet är särskilt viktigt för Sverige ska ses i ljuset av att stora svenska bolag fortsätter att utmärka sig negativt vad gäller korruption i internationella affärsförbindelser, med höga straffavgifter och övervakning från andra jurisdiktioner som följd, konstaterar Ulrik Åshuvud.”

Årets rapport mäter upprätthållandet av OECD:s konvention mot mutor av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser – signatärer till konventionen samt Hongkong, Indien, Kina och Singapore. Dessa länder utgör 85% av världens export. Kina som är världens ledande exportör klassificeras ha ”liten eller ingen” regelefterlevnad.

Presskontakt:
Ulrik Åshuvud,
Ordförande,
Transparency International Sverige
070-618 71 04

Lotta Rydström,
Exekutivsekreterare
Transparency International Sverige
072-744 55 58